

2 Teoreticko-metodologická východiska

2.1 Legislativní podpora vzdělávání nadaných žáků

Rozvoj nadání mladé generace v prostředí demokratické společnosti a probíhající radikální reformy českého školství z právního hlediska upravují zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a navazující vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Především školský zákon jednoznačně zakotvuje princip práva na individuální přístup k žákům a zároveň ukládá brát ohled na vzdělávací potřeby jednotlivců. Uvedené právní předpisy dále stanovují povinné podmínky všestranného rozvoje nadaných žáků.

Budoucnost každé společnosti závisí na tom, jak využije lidský tvořivý potenciál, zejména nadání (tj. intelektové kompetence) a talent (tj. mimointelektové specifické kompetence) mladé generace. Potřeba péče o nadané žáky se s touto legislativní podporou stává, stejně jako u příslušných institucí v zahraničí, předmětem seriózního zájmu v našem školství.

4

2.2 Zahraniční zkušenosti

Školské instituce v České republice mohou čerpat zajímavé zkušenosti z dlouholeté práce s nadanými žáky ve Švédsku, v Chorvatsku, ve Velké Británii, v USA a v dalších zemích. Např. ve Velké Británii je sledování práce s nadanými žáky tradičně středem zájmu tamních školních inspektorů při kontrolách kvality výuky ve školách. Hlavním smyslem a hodnotou využívání zahraničních zkušeností je ztotožnění se ve vlastních postojích i jednání se skutečností, že nadání jednotlivců je v těchto zemích chápáno jako národní bohatství.

2.3 Diskuze o definici a řešení problému identifikace nadaných dětí

Zobecněné zkušenosti z inspekčních činností ČŠI ukazují, že v identifikaci nadaných, tj. zvláště intelektově vybavených dětí, a v přístupech k nim, panuje ve školách mnoho nejasností, mýtů, stereotypů, či zjednodušení. V řešení problému může pomoci názor naší přední odbornice v oblasti péče o nadané děti PhDr. E. Vondrákové, která říká: „Diskuze o přesných definicích a identifikaci takových dětí probíhají už téměř celé století a budou bezpochyby pokračovat. Pro vzdělávání je však produktivnější (a vědecktější) posuzovat